

20.8.2021

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 13.8.2021 (VN/20181/2021)

METSÄSTÄJÄLIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI METSON, TEEREN, PYYN JA RIEKON METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2021-2022

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä

Maa- ja metsätalousministeriö säätelee asetuksen avulla kanalintumetsästystä siten, että metsästystä harjoitetaan metsästyslaissa säädetyn kestävästä käytön periaatteen mukaisesti sekä siten että riistakannat eivät vaarannu. Esitehdyn asetusta perustuu Suomen riistakeskuksen maa- ja metsätalousministeriölle tekemään esitykseen, joka pohjautuu tuoreen eli saman vuoden heinäkuun loppuun ja elokuun alun välisenä aikana tehtyjen riistakolmiolaskentojen tuloksiin. Ajantasainen riistatieto on Metsästäjäliiton mielestä erinomainen perusta metsästyksen säätelylle. Liitto piirejään asiassa kuultuaan tukee asetusesitystä kokonaisuudessaan.

Metsästäjäliitto pitää merkittävänä riistantutkimuksen ja metsästäjien yhteistyön saavutuksena, että Suomen riistakolmiolaskentaverkosto on kattava ja riistahallinnolla on käytettävissä hyvät tiedot lintukantojen kehityksestä. Lisäksi suomalaisesta metsästyksestä yleensä ja riistasaaliista on saatavilla verrattain hyvin riittävän luotettavaa tietoa. Kuten riistakeskuksen ministeriölle tekemässä esityksessä todetaan, kattavat riistatietoaineistot antavat erinomaiset mahdollisuudet säätää tarkoituksenmukaiset metsästysajat metsäkanalintula-jeille kullekin alueelle tuoreen, ajantasaisen tiedon pohjalta.

Metsästyksen rajoittaminen ja kieltäminen metsästysvuonna 2021-2022

Lausunnon kohteena olevan asetusesityksen perusteella metson, teeren, pyyntä ja riekon metsästysaikoja säädellään riistakeskuksen esityksen mukai-

20.8.2021

sesti metsästysvuonna 2021-2022. Kuluneen kesän riistakolmiolaskennan tulokset ovat positiivisia. Kaikilla metsäkanalinnuilla on havaittavissa nousua esiintymistiheyksissä. Metsolla ja teerellä kannantiheydet ovat viime vuoteen verrattuna keskimäärin kasvaneet. Metsästäjäliiton näkökulmasta on erityisen ilahduttavaa, että varsinkin pyyllä kannat ovat viime neljän vuoden tapaan jatkaneet kasvuaan lähes koko maassa. Keskimäärin tiheys on kasvanut jopa kolmanneksella viime vuodesta, sen ollessa nyt monin paikoin lähellä pitkäaikaista keskiarvoaan. Tämä osoittaa hyvin, että pyyn kohdalla jopa uhanalaisuusluokituksen muutokseen johtaneet toimet ovat olleet tarpeetonta yli-reagointia ja pyykannassa vallinnut tilapäinen aallonpohja selittyy pitkälti luontaisella, kanalinnuille ominaisella syklisellä kannanvaihtelulla.

Laskennat osoittavat metsäkanalintukantojen jatkaneen nousuaan suuressa osassa maata. Ministeriö esittää syyskuun 10. päivänä alkavan metsäkanalintujen metsästyskauden metsästysaikoihin metsolle ja teerelle osalla alueista hyvän kannankehityksen johdosta pitkää metsästyskautta. Osalla lajeista ja alueista metsästys taas kiellettäisiin kokonaan, kuten riekolla isossa osassa maata ja osalla metsästysaikaa lyhennettäisiin, mikä on myös tulosten valossa perusteltua.

Riistakolmiolaskentojen perusteella voidaan yleisesti todeta, että laskennoilla havaitut lajien tiheydet ja poikasosuudet olivat hyvällä tasolla. Tämä kertoo hyvin onnistuneesta lisääntymisestä, mikä johtui muun muassa suotuisista kesäkuun sääolosuhteisesta.

Talvimetsästys eli latvalinnustus

Suomalaisen perinteisen metsästyskulttuurin osalta merkittävää on, että urosteeren ja urosmetson talvimetsästystä esityksen mukaan ollaan sallimassa nyt kolmatta kertaa vuosikymmeniin tammikuussa 2022. Edellisten metsästyskausien kokemusten perusteella voidaan perustellusti todeta, että talvimetsästys on lyhyen päivän ja muiden olosuhteiden johdosta niin vaativaa, ettei se ei oikein toteutettuna vaaranna kanalintukantojen kestävyyttä.

Metsästysasetus on vuodesta 2014 alkaen antanut mahdollisuuden sallia urosteeren talvimetsästys eli latvalinnustus tammikuussa tiheimmillä kanalintualueilla Keski- ja Pohjois-Suomessa. Asetusta muutettiin lisäksi niin, että myös urosmetson latvalinnustus voidaan sallia erityisen hyvinä lintuvuosina.

Urosteeren talvimetsästystä kokeiltiin Suomessa lyhyesti 1.-10.1.1981 ja pitkän tauon jälkeen nyt kahtena edellisena metsästyskautena. Sekä metson että teeren osalta syyskuulta tammikuun loppuun asti kestävä metsästyskausi talvijahteineen toteutui Metsästäjäliiton tietojen mukaan pohjoisimmassa Suomessa edellisen kerran vuonna 1965.

20.8.2021

Kestävä metsästys perustuu tutkimustietoon

Suomalainen kanalintutkimus on jo pitkään ollut kansainvälisesti arvostettua. Vertaisarvioitujen tutkimusten tulosten perusteella kanalintujen kuolleisuus ensimmäisen elinvuoden aikana on noin 90 prosenttia. Tämän pohjalta voidaan perustellusti hyvänä poikastuottovuotena verottaa kannan tuottoa eli nuoria lintuja kestävästi enemmän kuin huonoina vuosina. Metsästäjien on kuitenkin tärkeää muistaa, että verotus tulee nimenomaan kohdistaa juuri nuoriin lintuihin. Vanhoja lintuja tulee pyrkiä säästämään, sillä ne ovat kannan arvokkain ja tuottava osa.

Syyssoitimelta metsästystä tulee myös pyrkiä välttämään, sillä kokemusten mukaan erityisesti soidinpyynti altistaa tärkeimmät eli lisääntyvät vanhemmat yksilöt liian helposti voimakkaan metsästysverotuksen kohteeksi. Mitä suurempana ja elinvoimaisempana soidin saadaan säilytettyä, sitä paremmin se houkuttaa pesiviä naaraita alueelle. Metsästäjäliitto esittää aikaisempien vuosien tapaan, että näitä seikkoja tuodaan tiedotuksessa metsästäjille selkeästi esille, kun kentälle viestitään alkavan kauden metsästysajoista.

Metsästäjien mielipiteitä

Metsästäjäliitto on kuullut kattavasti piirejään liittyen ministeriön nyt lausunolla olevaan metsästysaikaesitykseen. Liiton saamat, piiriensä tuottamat lausunnot poikkeuksetta tukevat asetusesitystä.

Ministeriön esitys on saanut liiton piireistä tukea sekä kiitosta ennakkoluulottomasta ajattelumallista. Esityksen tavoite ja toteutus mahdollistaa metsäkanalintujen metsästyspäivien lisääntymisen, mikä taas näkyy riistatalouden tuottaman hyvinvoinnin kasvuna. Tämä nähdään Metsästäjäliitossa tervetulleena tavoitteena ja saavutuksena. Metsästysseurat asettavat joka tapauksessa omat ajalliset rajoituksensa ja kiintiönsä jäsenilleen, joten ylimääräinen päällekkäinen sääntely on tarpeetonta.

Liitto haluaa kuitenkin muistuttaa, että pidempien metsästysaikojen myötä Metsähallituksen lupa-alueille valtion mailla pitää huolehtia riittävät valvontaresurssit kestävä metsästyksen noudattamisen varmistamista varten. Metsästysseurojen hallinnoimilla yksityismailla valvonta koetaan olevan riittävällä tasolla. Metsästysseurojen vastuu korostuu erityisesti teeren syyssoidinpyynnin mitoittamisessa ja kiintiöinnissä.

Kiitokset työn suorittajille

Riistakolmiolaskentamenetelmän kehittämisen myötä Suomeen on luotu kansainvälisesti arvostettu järjestelmä metsäkanalintujen kestävä metsästyksen turvaamiseksi. Metsästäjäliitto haluaa esittää lämpimät kiitokset niin järjestel-

20.8.2021

män luomisesta ja ylläpidosta vastaaville tahoille, kuin korvaamattoman arvokkaan panoksen antaville riistatiedon tuottajille, eli riistakolmioita vuodesta toiseen laskeville metsästäjille.

Riihimäellä 20.8.2021

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Toimeksi saaneena:

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö